

Spis treści

Przywracanie pamięci w Biłgoraju Piotr Czarnecki	5
Owładnięty obsesją zachowania pamięci Israel Bar-On	7
68 lat później Szmuel Atzmon-Wircer	9
Przedmowa do wydania polskiego Monika Adamczyk-Garbowska	10
Przedmowa Josef Dawid Mitlpunkt	17
Jeśli jest wola... Abraham Kronenberg	17
Skromne słowa za wielkie czyny Komitet Redakcyjny Księgi	18
Biłgoraj, moje miasteczko	
Moje miasteczko Abraham Kronenberg	21
Macewa mojego miasteczka Jona Chaim Kronenberg	22
Rabini w Biłgoraju Jona Chaim Kronenberg	23
Raw gaon reb Jakow Mordechaj, błogostawionej pamięci Raw reb Icchok ha-Kohen Huberman	25
Ostatni rabin biłgorajski Szmuel Feler	28
Biłgoraj Abraham Kronenberg	30
Plac synagogałny Abraham Kronenberg	36
Handel i przemysł	
Handel drewnem Sz. I. Szper, Abraham Kronenberg	43
Sitarstwo. Specyficzny przemysł biłgorajski Mosze Tajer	45
Żydowska drukarnia Abraham Kronenberg	47
Dzień targowy Abraham Kronenberg	52
Rzemieślnicy A. Karmi	58
Biłgoraj w czasie pierwszej wojny światowej Jona Chaim Kronenberg	60
Instytucje i partie	
Kuchnia i dom dziecka Szoszana Lerman	71
Ruch syjonistyczny Mosze Oberhand, M. Grojsman, Abraham Kronenberg	73

Agudas Isroel Szmuel Feler	82
Ruch robotniczy Lejbl Gryner, Brajne Ajchenblat	88
Banki spółdzielcze Szmuel Feler	90
Instytucje dobroczynne Chaim Anger	91
Koła teatralne Szmuel Atzmon-Wircer	93
Syjonizm religijny i jego przejawy w Biłgoraju Tuwia Korenwurcel	96

Wspomnienia

Tajemnicze pukanie Szlomo Wajnberg	101
Straszliwy mord Jehuda Lejfmán	102
Ślub na cmentarzu A. Kitri [Abraham Kronenberg]	104
Sen Szmuel Ben-Arci (Hon)	105
Na jarmarkach Rechl Kronenberg	106
Wizyta w moim miasteczku Mordechaj Rapaport	106
Zagłada Biłgoraja (poemat) Josef Dawid Mitlpunkt	108
Żydowski nauczyciel w Biłgoraju Jakow Hudes	110
Felczer A. Kitri [Abraham Kronenberg]	113
Dążenie biłgorajskich Żydów do Ziemi Izraela Icchok Rapaport	114
Kochałem cię, Biłgoraju... Jona Chaim Kronenberg	117
Gniazdo nędzy Szmuel Bron	118
Pierwsze dni z Niemcami Duwcie Bryk	127

Mełamedzi i chedery

Lejbuś mełamed A. Karmi	129
Jakiel mełamed Abraham Kronenberg	130
Iciefę mełamed A. Karmi	131
Icie Majer mełamed A. Kitri [Abraham Kronenberg]	132
Reb Todje mełamed H. Walach	133

Znaczące postaci

Reb Szmuel Eljahu Szwerdszarf Szmuel Honigbojm, Jona Chaim Kronenberg	135
Reb Icyc syn Motla Jakow Harman	136
Reb Jakow Szlajcher, błogosławionej pamięci sprawiedliwy	
Raw reb Icchok ha-Kohen Huberman	137
Reb Szneur Zalman Goldberg Raw reb Icchok ha-Kohen Huberman	138
Reb Mordechaj Josef Szac, pamięć o nim niech trwa do życia w świecie przyszłym	
Raw reb Icchok ha-Kohen Huberman	139

Raw Pinchas Mendel Zynger, błogostawionej pamięci	
sprawiedliwy Raw reb Icchok ha-Kohen Huberman	140
Sylwetki Icchok Baszewis	142
Ciotka Genendele Perl Honigbojm	145
Blimele Szoszana Lerman	147
Gitl, żona Mosze Iciego Rywka Goldsztajn	148
Chinkele Abraham Kronenberg	149
Optymista Abraham Kronenberg	151
Biłgorajscy społecznicy Sz. F. [Szmuel Feler]	153
Szojcheci w Biłgoraju przed Zagładą	155
Wszystko rozwiało się jak sen Symche Szac	156
Charakterystyczne postaci	
Chaim Bruder	159
Jechezkiele	160
Godł / H. Fajgenbojm	163
Szymele	163
Awrumele	163
Zagłada	
Wybuch wojny Szmuel Bron	167
Pożar Szmuel Atzmon-Wircer	172
Biłgoraj po pożarze Abraham Kronenberg	174
Ocaleni opowiadają	
Żydzi biłgorajscy pod okupacją Israel Gajst	183
Żydzie, jeśli zapragniesz kiedyś poznać... Jona Chaim Kronenberg	204
Przeżyłem, aby dokonać zemsty Boruch Wermut	205
Szabas w Biłgoraju Jona Chaim Kronenberg	211
Biłgoraj u progu Zagłady Abraham Janower	214
Jak przeżyłem wojnę Szmuel Zusman, Sara Magram, Lemel	
Widerpelc, Mordechaj Minc, Jehuda Szarf	223
Ukrywałem się w ziemiance Bencyjon Rozenbojm	228
Ekshumacja Jehuda Szarf, Bencyjon Rozenbojm, Joel Langburd, Chaim Sztern	233
Nekrologi	237
Wykaz zamordowanych	293

Wykaz Żydów biłgorajskich zamordowanych w innych miastach	335
Ilustracje dodatkowe	339
Słowniczek judaistyczny	361
Nota o ilustracjach	376
Spis ilustracji	377
Indeks osób	382
Indeks nazw geograficznych oraz toponimów Biłgoraja i okolic	398

